Speech PvdA-voorzitter Max van den Berg bij de start van de
PvdA-campagne, IJsselhal, Zwolle.
Embargo tot zaterdag ZB april, 11.00 uur,

WERK MAKEN en WERK DELEN, ik sluit aan bij Wim Kok, sleutelwoorden voor een regering met de PvdA.
De situatie is ernstig, meer dan één miljoen werkzoekenden.
Enerzijds een rijke samenleving waar voor sommigen de luxe van afstraalt, maar waar anderzijds voor velen vrijheid in maatschappelijk isolement is veranderd.
Dat is de schrille tegenstelling waar wij ons bij weigeren neer te leggen. Wij eisen toekomst voor iedereen en niet alleen voor de bovenkant van de samenleving. Dat is onze inzet voor 21 mei! Maatschappelijk isolement, tweedeling, waar is dat scherper te zien dan bij onze jonge generatie?
In februari van dit jaar waren er 90,000 schoolverlaters werkloos, waarvan 64.000 langer dan een jaar. In totaal zijn er 186.000 mensen jonger dan 23 jaar werkloos.
Dat is de oogst van 8 jaar CDA/VVD-beleid. De jeugd gebruikt als makkelijke bezuinigingspost,
Geen enkel succesvol jeugdwerkloosheidsbeleid stond daar tegenover. En de gevolgen zijn ernaar.
Met 60% van de jongeren gaat het prima. Ze hebben een baan, en een inkomen boven het jeugdminimumloon. Gelukkig!
Helaas dan de andere kant.
40% van de jeugd zit op de reservebank, heeft geen perspectief om daar van af te komen en heeft geen inkomen waar je zelfstandig een minimaal huishouden van kunt voeren,
Een samenleving waar 40% van de jeugd op de reservebank zit, is een samenleving die haar eigen toekomst in gevaar brengt.
Dat is het fiasco van het ’kom op voor jezelf’ van de VVD en hun jongste variant ’als de toekomst je lief is’.
Dat is het grote fiasco van het no-nonsens beleid van Lubbers, Brinkman en Van Aardenne.
De Partij van de Arbeid wil twee dingen:

1. De jongeren hun zelfstandigheid teruggeven, door een betere

studiefinancieringsregeling, betere kinderbijslag, betere huursubsidie voor jongeren en het jeugdminimumloon op 21-jarige leeftijd te laten ingaan.
2. Een overheid die een jeugdwerkbeleid organiseert, dat de overheid zelf verplicht en de sociale partners stimuleert en niet te vergeten de vele initiatieven van jongeren zelf helpt. Het de grootste prioriteit voor hen die al zeer lang op de reservebank zitten. Dat betekent meer geld, beter gebundelde subsidies, minder bureaucratie, op grote schaal sociale zekerheidsgelden gebruiken om werk te maken. Dat betekent meer aangepaste scholing.
De PvdA heeft die plannen concreet uitgewerkt.
De regering van CDA/VVD wilde daar niet aan. Dat moest maar overgelaten worden aan de markt. Nou, die werkt gelukkig goed voor de 60% aan de bovenkant maar is funest voor de 40% op de reservebank. En dat moet afgelopen zijn.
Breekpunt van een regering met de PvdA, vanaf het eerste jaar en met grote kracht ingezet, moet zijn: haai onze jonge mensen van de reservebank.
Op die reservebank is er trouwens een ander opvallend verschijnsel te signaleren. Bij de jeugdig werklozen onder de 19 jaar zijn aanzienlijk meer meisjes dan jongens werkloos. Tot 23 jaar blijken meisjes/vrouwen ook logger werkloos te blijven dan jongens/mannen. En dan ineens gebeurt er iets vreemds. Meisjes verdwijnen uit de statistieken, staan weer aan het aanrecht.
Dat is het gevolg van ontmoediging, van het anti-emancipatoire karakter van de jeugdwerkloosheid.

Voor ons, socialisten een onaanvaardbaar gegeven. De diepste zingeving van het socialisme is een samenleving van vrije, cultureel en economisch zelfstandige mensen, vrouwen en mannen.
Die strijd voor zelfstandigheid zetten we vandaag, bij de start van onze verkiezingscampagne, hoog op de agenda. Dat is ónze hoeksteen van de samenleving: gelijke rechten voor mannen en vrouwen. En die hoeksteen kan niet beperkt blijven tot de internationale vrouwendag. Die hoort hier thuis, bij het begin van onze campagne.
In Nederland vormt slechts 33% van de vrouwen deel van de beroepsbevolking, één van de laagste percentages van Europa,
Van die 33% ziet 83% in de dienstverlenende sector, en zit slechts 6% in hogere

functies.
Verder is er een historisch gegroeid verschil in onderwijs tussen jongens en meisjes en waar juist het tweede kansonderwijs daar iets aan zou kunnen doen, was deze week in de Volkskrant te lezen dat het aantal inschrijvingen met 10.000 verminderd is, waaronder 8.383 vrouwen.
Vrouwen dreigen in ons land weer meer in de hoek gedrukt te worden van lagere opleidingen, lagere baantjes, waar ze zich ook nog vaak door mannen verdreven zien, minder kans op werk, een ontwikkeling die haaks staat op onze hoofddoelstelling: gelijke rechten en economische zelfstandigheid.
Maar Lubbers sluit klein rechts niet uit bij een eventuele coalitie, en daar willen ze zelfs de emancipatieraad en naar ik mag aannemen, het erbij behorende beleid afschaffen.
De onvrijheid van de vrouw loopt voor CDA en VVD over Staphorst. Arme liberale-, arme CDA-vrouwen!
CDA en VVD hebben de afgelopen 8 jaar deze ontwikkelingen niet kunnen keren, erger, ze hebben dit niet willen keren.
Tegenover het aanrecht van Brinkman, wil de PvdA als hoeksteen van het regeringsprogram een serieus emancipatiebeleid.
Ik noem hier de volgende eisen voor dit beleid:

- Honderdvijftig miljoen gulden extra voor het organiseren in het gehele land van kinderopvang als basisvoorziening. Wij willen niet langer dat Nederland de achtertuin blijft van Europa.
- Voorrang aan tweede kans-onderwijs, per regio een plan tot om-, her en bijscholing, met daarin speciale aandacht om de kloof tussen jongens en meisjes te dichten, hetzelfde geldt voor volwasseneducatie.
- Een stelsel van sociale zekerheid, waarbij mensen als individu erkend worden, en geen neus van Ruding om onder het bed te controleren. Verhoging van minimumloon of uitkering bij een economische groei van 2,5 a 3%.
- Het consequent volhouden van eerlijk delen van werk, niet alleen vanwege de strijd tegen de massawerkloosheid, maar ook vanwege het fundamentele streven naar zelfstandigheid van mannen en vrouwen.

En ik voeg daar iets aan toe:

- In een kabinet met de PvdA moeten vrouwen een belangrijke rol gaan spelen. Ik

vind dat de partij - en als partijvoorzitter zal ik me bij de formatie sterk voor maken - meerdere vrouwelijke bewindslieden moet kandideren en dan niet alleen op het niveau van staatssecretaris, maar ook, voor het ministerschap!

En dan partijgenoten, heb ik grote behoefte onze positie op een ander punt scherp tegenover het CDA/VVD te markeren.

Geen lange lijst van kritiekpunten. Gewoon de harde constatering dat armoedebestrijding ondanks alle Schoose-praatjes niet lukt, dat exportbevordering de nieuwe mode lijkt en feitelijk door een slecht georganiseerd en slecht gemanaged beleid, het wantrouwen van de bevolking over de besteding van de gelden eerder gevoed dan bestreden wordt.

De PvdA uil het roer om, ontwikkelingssamenwerking moet terug naar het centrum van de macht.

De feiten laten ieder mens, die nog een greintje besef heeft, geen

- 1 miljard mensen is chronisch ondervoed;
- 13 á 18 miljoen mensen sterven jaarlijks aan ondervoeding, waarvan 75% kinderen;
- 40% van de kleuters heeft ondervoeding en zal daardoor fysiek en geestelijk onvolwaardig zijn.

En tegelijk: in 1985 steeg de wereldvoedselvoorraad tot 22% van de wereldconsumptie. Er is voedsel genoeg, en toch sterven er 24 mensen per minuut van de honger! Dat zijn tegenstellingen waar we ons niet bij kunnen en niet bij willen neerleggen.

Daarom uil de PvdA voor de komende 4 jaar:

- ontwikkelingssamenwerking voor een groter deel concentreren op plattelandsontwikkeling en krottenwijken;
- aangevuld met directe voedselhulp;
- samenwerking betekent: met kennis van boeren in de derde wereld onze diensten aanbieden. Dus ook: milieu, positie van vrouwen, als wezenlijk, onderdeel in het beleid betrekken;
- dat betekent: exportbevordering hoort bij Economische Zaken en is geen doelstelling van ontwikkelingssamenwerking;
- dat betekent: geldstroom verleggen ten gunste van armoedebestrijding.
- dat betekent: in eigen land consequenties trekken ten opzichte van landbouwbeleid

van de EEG, ook als dat fors in eigen vlees of boter snijdt!

- dat betekent ook een minister met een ministerie, dat niet langer is samengesteld uit ondeskundige, roulerende diplomaten uit de buitenlandse dienst, maar een deskundig, goed gemanaged apparaat, met een minister die bevoegdheden heeft op internationale fora.

IMF, EEG en dat niet aan de Rudings hoeft over te laten.

- dat betekent: meer geld, terug naar 1,5% van het nationaal inkomen, opschonen van de begroting, ontbinden van de hulp. Dat betalen we door

5% op defensie te bezuinigen. Meer tegen de honger, minder voor defensie. Dat helpt pas echt de wereldvrede!

Partijgenoten, op 19 maart hebben we ruim 730 raadszetels erbij gekregen. U hebt een enorme campagne gevoerd, waarvoor het partijbestuur u zeer dankbaar is.

Die 730 zetels hebben in veel gemeenten de bordjes verhangen, en de partij is met die macht - zeer bewust, maar zeer correct - omgesprongen.

Het CDA heeft de enorme winst moeilijk kunnen verkroppen en heeft soms hele rare machtssprongen uitgevoerd.

In Oldenzaal had de PvdA 1 wethouder, door vriend en vijand gewaardeerd.

In Oldenzaal ging de PvdA van 3 naar 6 zetels. In Oldenzaal gooide als reactie hierop het CDA de PvdA uit het college! Dat noem ik pas echt arrogantie van de macht!

Maar partijgenoten, laat dat voor ons een waarschuwing zijn voor 21 mei.

Een grote overwinning van de PvdA is onvoldoende. CDA en VVD zullen en willen heel ver gaan om het signaal van de kiezers te negeren.

Alleen als we de 1,3/4 miljoen kiezers die op 19 maart thuisbleven, naar de stembus krijgen, als we de trend van vandaag 58 zetels PvdA, minder dan 75 zetels voor CDA een VVD samen bevestigen en versterken, dan kunnen we een ander beleid veilig stellen. Dat is de kracht van de kiezer, waarvoor ook CDA en VVD moeten buigen.

Daarom onze leus: Kies de PvdA in een nieuwe regering.